

једна новопазарска српска породица, по имену Знобићи, приграбила је Драгутинове мошти, раскомадала их и распродала на разне стране. А народ је уверовао Хиљфердинга, кад је посетио Ђурђево Ступове, да је доцније Знобиће зато дело постигла тешка Божја казна: јер су пропали, не само сви они који су уграбили и распродали мошти краљеве, него је и сав њихов велики род Знобића, уништен разним тешким болестима и нарочито лудилом (А. Гиљфердингъ, *Собрание сочинений* III, 97.)

Рад. М. Грујић.

КРАТОВСКИ КНЕЗ НИКОЛА БОЈИЧИЋ ОТАЦ КРАТОВСКОГ МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

Пишући на другој месту¹ о кратовском митрополиту Михаилу, или, како се он сам потписивао: „Милошћу Божјом, митрополит коласијски², кратовски штипски и радомирски,” „митрополит бањски, која се (Бања) зове Коласија, кратовски и штипски,” „митрополит коласијски и кратовски Српске Земље,” „Михаило митрополит, поклоник Божјега Гроба, Светога Јерусалима, од Српске Земље, града Кратова” — ја сам рекао да наши „још непрестано оскудни историјски споменици не допуштају, на жалост, да се о заслужним личностима наше мрачне прошлости за време робовања Турцима, може писати онако како би човек желео, са много детаља и са пуно рељефа, и ако многе од њих, већ и по оскудним податцима наговештавају да би за њих требало пуно лепих речи,” да је једна од таквих личности и митрополит Михаило „од Српске Земље, града Кратова”, о коме, на жалост, детаљне грађе нема, „те ћемо се задовољити само тиме да га, макар сумарно и најсувље прикажемо.” Данас сам у стању да изнесем о њему још један детаљ. Наиме, ја држим да могу нешто рећи о његовом оцу.

Митрополит Михаило рођен је у Кратову, по свој прилици крајем XVI или почетком XVII века. Умро је по једном податку 1666 или нешто пре тога, а по другом 1669 године. О своме пореклу вели он сам да су му родитељи и прародитељи били „Српске Земље града Кратова кнезови” да му је и отац био кнез у Кратову, да се звао Никола и да је „видећи турску нечастиву власт оставио кнезовање и ступио у свештенички чин,” а њега предао српском патријарху Пајсију „на чување од нечасних Турака”³. Ближих података о његовом пореклу нема. Мени се пак чини да се из једнога записа може утврдити презиме и родољубиви рад његовог оца.

На једној оловној плочи на крову манастира Леснова стоји записано да је манастир „препокрио кнез кратовски Никола Бојичић (Боичић)” 1581 године⁴. Ја мислим да овај Никола Бојичић није нико други до отац митрополита Михаила. Да тако мислим дају ми повода ови разлози:

Прво, Михаилов се отац звао Никола и био је кнез у Кратову. То је исто био, као што се из записа на плочи крова Лесновског манастира види, и Никола Бојичић;

друго, година 1581 кад је Никола Бојичић покривао Лесново потпуно одговара времену живота оца Михаила;

треће, митрополит Михаило био је васпитан у добрим старим српским традицијама. Њих је он могао примити од оца који се труди чак и око препокривања једне старе српске задужбине; најзад,

четврто, велико заузимање митрополита Михаила код руског цара за манастир Лесново⁵ само је наставак љубави коју је и његов отац гајин према овој старој српској светињи.

¹ Браство, књ. XIX, стр. 168—173.

² Коласија је данашњи Ђустендил (Ил. Руварац, Гласник Српског Ученог Друштва, књ. 47, стр. 196—197).

³ Глас С. К. Академије, књ. 58, стр. 233—234.

⁴ Љ. Стојановић, *Стари српски записи и натписи*, бр. 6406.

⁵ Споменик 38, стр. 64.